

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/27/2023
Identifikačné číslo spisu:	1718201959
Dátum vydania rozhodnutia:	16.04.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1718201959.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu T. Z., narodeného X. J. XXXX, P., P. XX/A, zastúpeného advokátom Mgr. Oliverom Kristom, Bratislava, Kýčerského 7 proti žalovanému E. T., narodenému XX. D. XXXX, Y., X. R. XX, zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária Mgr. Karol Haťapka, s. r. o., Bratislava, Vretenová 4, IČO: 46 606 122, o zaplatenie 5 062 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 4C/25/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/18/2021 z 29. marca 2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom sp. zn. 4Co/18/2021 z 29. marca 2023 potvrdil rozsudok Okresného súdu Pezinok (ďalej len „súd prvej inštancie“) č. k. 4C/25/2018-670 z 11. septembra 2020, ktorým žalobu o zaplatenie 5 062 eur s príslušenstvom zamietol; žalovanému proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 489, § 451 ods. 1 a 2, § 456 Občianskeho zákonníka a v súlade s čl. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej ako „CSP“). V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 5 062 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 22. októbra 2016 do zaplatenia, z titulu vydania bezdôvodného obohatenia na tom skutkovom základe, že odovzdal žalovanému na účely úhrady garančného poplatku do spoločnosti Kairos sumu 2 x 2 531 eur, pričom platba registračného poplatku za žalobcu a jeho manželku nebola nikdy spoločnosti Kairos Technologies Ltd., na účet v banke vygenerovaná vo faktúre uhradená. Podľa tvrdenia žalobcu, žalovaný neuhradil za žalobcu platbu garančného poplatku na účet v banke uvedený vo faktúre, hoci to tvrdil, v dôsledku čoho nevznikol žalobcovi zmluvný vzťah so spoločnosťou Kairos Technologies Ltd. a

žalobca nemal nárok domáhať sa od tejto spoločnosti vyplatenia finančných prostriedkov nájmu a vrátenia garančného poplatku. Podľa názoru žalobcu z dôvodu, že žalovaný neuhradil platbu spoločnosti Kairos Technologies Ltd., hoci tvrdil, považoval prevzaté finančné prostriedky od žalobcu v celkovej sume 5 062 eur za bezdôvodné obohatenie, ktorého poskytnutého plnenia bez právneho dôvodu sa domáhal.

2.1 Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobe nebolo možné vyhovieť pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v spore, preto žalobu zamietol. Ustálil, že žalobca sa na odporúčanie svojej známej p. Z. (ktorá sa za účelom zhodnotenia vložených finančných prostriedkov sama do systému Kairos Technologies Ltd. zapojila na podnet ďalšej osoby, odlišnej od žalovaného) a informácií od žalovaného, dobrovoľne do tohto systému zapojil tým, že požiadal žalovaného o zaregistrovanie dvoch počítačov. Žalovaný žalobcovi 20. októbra 2016 poskytol pomoc, technicky zrealizoval zaregistrovanie žalobcu na jeho počítači a o deň neskôr aj jeho manželky na ďalšom počítači a po dohode so žalobcom zrealizoval za pomoci ďalších osôb (p. J., p. Z., p. N. a p. K.) úhradu ceny za balíček ochranného softwaru v najvyššej kategórii Platinum, pre 320Gb dátové úložisko, ktorý si žalobca sám vopred vybral. Skonštatoval, že tomu zodpovedala aj výška vopred pripravenej hotovosti. V súvislosti s touto úhradou ceny za žalobcu tretími osobami, žalovaný prevzal od žalobcu v hotovosti celkovo sumu 5 062 eur, ktorú následne týmto osobám aj reálne odovzdal. Podľa súdu prvej inštancie uvedená suma predstavovala „protihodnotu za nimi žalobcovi (jeho manželke) interným prevodom na už vytvorené ich konto (poskytnutých prostriedkov, či už reálnych finančných prostriedkov, alebo vo forme naakumulovaných bodov v rámci systému) na zakúpenie balíčkov Platinum.“ Uviedol, že existenciu dohody medzi stranami sporu o takomto spôsobe úhrad nepriamo preukazovala i vedomosť žalobcu z údajov o mailových adresách, menách a hodnotách, ktoré, ako sám vypovedal v konaní, mu v systéme na účte „nabehli“. Bol toho názoru, že ak by úhrada týmto spôsobom, ako tvrdí žalobca nebola možná, neprichádzalo by do úvahy „spustenie“ počítačla s časovými údajmi o dĺžke zapnutých počítačov a následne pripočítavanie bodov na určitých, podľa žalovaného bonusových účtoch v počítačoch žalobcu. Vychádzajúc aj z výpovede žalobcu, ktorý tvrdil, že hneď po tom, ako prebehla registrácia bol vygenerovaný „doklad o úhrade“ v zmysle faktúry, skonštatoval, že žalobca netvrdil a z vykonaných dôkazov ani nevyplývalo, že by úhradu „rýchlym interným prevodom“ v čase jeho realizácie akýmkoľvek spôsobom namietal a nesúhlasil s ňou. Podľa súdu prvej inštancie tvrdenie žalobcu, že o možnosti úhrady bankovým prevodom na účet spoločnosti nevedel a nebol žalovaným na stretnutí informovaný, bolo v rozpore s tým, že hotovosť vo výške ceny za konkrétny balík Platinum už mal doma pripravenú a zároveň bolo pre posúdenie veci irelevantné. Tvrdenie žalovaného o existencii možnosti takéhoto zrýchleného spôsobu úhrady stanoveného „garančného“ poplatku za produkt (ochranný softwarový balíček) ponúkaný spoločnosťou Kairos Technologies Ltd., považoval za preukázané aj výpoveďou svedka p. P. R., ktorý rovnakým spôsobom ako žalobca, jeho manželka a p. Z., po zaregistrovaní v systéme. Podotkol, že tvrdenia žalobcu, že žalovaný od neho finančné prostriedky získal podvodným spôsobom v tomto konaní, ale ani v trestnom konaní, neboli preukázané. Tvrdenie žalobcu, že zmluva nebola účinne uzatvorená a teda finančné prostriedky, ktoré od neho žalovaný prevzal boli prijaté bez právneho dôvodu, čo odvodzoval od nezrealizovania úhrad bankovým prevodom na základe vygenerovaných faktúr, považoval súd prvej inštancie za účelové, majúce žalobcovi prívodiť úspech v spore. Konštatoval, že žalobca a jeho manželka mali zmluvu so spoločnosťou Kairos Technologies Ltd. uzavrieť v dňoch 20. a 21. októbra 2016, odsúhlasením obchodných podmienok spoločnosti. Uviedol, že žalobca v konaní predložil znenie „verejnej nájomnej zmluvy“, verejne dostupnej na stránke tejto spoločnosti k 7. aprílu 2017, čím podľa súdu prvej inštancie neúčinnosť uzavretia zmluvy o nájme úložiskového priestoru dňa 20. a 21. októbra 2016 nebola preukázaná, keďže znenie zmluvy, ktorú uzavrel v tieto dni so spoločnosťou Kairos Technologies Ltd. nebolo súdu známe, nakoľko ju žalobca v konaní nepredložil. Taktiež poukázal na to, že ak by k uzavretiu zmluvy podľa platných obchodných podmienok spoločnosti Kairos Technologies Ltd. v čase uzavretia nedošlo, nebolo by na počítačoch žalobcu a jeho manželky inštalované počítačlo časomery a otvorené účty - kontá s nabiehajúcimi hodnotami bodov za prenájom úložiska. Súd prvej inštancie poznamenal, že skutočnosť, že sa žalobca s manželkou nedočkali očakávaného a spoločnosťou Kairos Technologies Ltd. sľubovaného zhodnotenia investovaných finančných prostriedkov, nebolo možné pričítať na ťarchu žalovaného. V konaní navyše nebol preukázaný akýkoľvek právny vzťah medzi

spoločnosťou Kairos Technologies Ltd. a žalovaným s tým, že aj žalovaný bol rovnako ako žalobca „partnerom“, či klientom uvedenej spoločnosti. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalovaný nie je zodpovedný za to, že žalobcom a jeho manželkou „nazbierané“ body z virtuálneho účtu v systéme spoločnosti Kairos Technologies Ltd., vedeného v bodoch, ktoré mali zodpovedať určitej hodnote finančných prostriedkov, nepreviedli na reálny bankový účet.

2.2 Napokon súd prvej inštancie poznamenal, že za situácie, keď žaloba smerovala proti žalovanému, preto žalobcom tvrdené nekalé praktiky spoločnosti Kairos Technologies Ltd. a charakter jej fungovania na princípe Ponziho schémy, ako aj polemiku žalobcu ohľadom fungovania systému vytvoreného touto spoločnosťou, považoval za bezpredmetné. Rovnako to platí v prípade žalobcom predloženého odborného vyjadrenia znalca S.. C. z odboru ekonómia a manažment, odvetvie financie, ohľadom možnosti existencie „interného účtu“ a možnostiam prevodu medzi nimi a oznámenia UniCreditBank Czech Republic and Slovakia a. s. z 25. februára 2020, označenej na vygenerovaných faktúrach z 20. a 21. októbra 2016, podľa ktorého čiastky 2 x 2 530,20 eur žalobcom a jeho manželkou na účty prijímateľa, označené vo faktúrach, pripísané neboli. Uvedené by malo opodstatnenie a význam pre posúdenie veci za predpokladu, ak by na strane žalovaného vystupovala spoločnosť Kairos Technologies Ltd., vo vzťahu ku ktorej by sa žalobca mohol dôvodne domáhať náhrady škody. Na záver súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca v pozícii hoc aj len priemerného spotrebiteľa, sa mohol a mal pri rozhodovaní ako zhodnotiť finančné úspory, správať primerane pozorne a obozretne, keď už v čase vstupu do systému spoločnosti Kairos Technologies Ltd., boli informácie prinajmenšom spochybňujúce serióznosť a dôveryhodnosť tejto spoločnosti, ako aj nereálnosť ňou sľubovaných výnosov z ponúkaných produktov, ktoré boli verejnosti dostupné na internete už 1. júla 2016. Vychádzajúc z uvedeného žalobu ako nedôvodnú zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP.

3. Odvolací súd považoval napadnuté rozhodnutie za vecne správne. V odôvodnení konštatoval správne zistenie skutkového stavu, ako správne právne posúdenie nedostatku pasívnej vecnej legítimácie v spore, preto sa stotožnil aj s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie. Na potvrdenie správnosti napadnutého rozhodnutia a v rámci vyporiadania sa s uplatnenými odvolacími námietkami, odvolací súd považoval za preukázané, že medzi stranami sporu nebol uzatvorený žiaden právny vzťah a žalovaný nebol a nie je zástupcom Kairos Technologies Ltd., ale rovnako ako aj žalobca, bol taktiež len zmluvným partnerom tejto spoločnosti. Nebolo sporné, že žalobcu pozvala do programu jeho známa p. Z., ktorá požiadala žalovaného, aby žalobcovi s registráciou pomohol. Po registrácii žalobcu od neho žalovaný sumu 5 062 eur za nákup produktu od Kairos Technologies Ltd., ktoré sumy následne odovzdal osobám, ktoré tieto garančné platby zo svojich účtov previedli žalobcovi a jeho manželke. Uvedený postup nebol v rozpore s uzatvorenou zmluvou a systémom spoločnosti Kairos Technologies Ltd.

3.1. Odvoláciu námietku týkajúcu tvrdenia žalobcu o jeho nevedomosti o prevode, ktorý mal byť zrealizovaný cez ďalšie osoby, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. Podotkol, že žalobca si sám zvolil hotovostnú formu úhrady za nákup produktu od spoločnosti Kairos Technologies Ltd. Jeho následné tvrdenie týkajúce sa neuhradenia za neho platby garančného poplatku žalovaným, odvolací súd nepovažoval za preukázané, pretože aj pred súdom prvej inštancie, ako aj v trestnom konaní bolo preukázané, že žalovaný odovzdal prevzaté finančné prostriedky osobám, ktoré tieto garančné platby zo svojich účtov previedli žalobcovi a jeho manželke konkrétne p. Z. v sume 2 500 eur, p. K. L. sume 880 eur, p. J. v sume 567 eur a p. N. v sume 1 053 eur.

3.2. K nesúhlasu žalobcu s vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie, ako aj k námietkam, že súd prvej inštancie sa nezaoberal podľa žalobcu najdôležitejšími dôkazmi pre posúdenie veci a to odborným vyjadrením znalca S.. C. z odboru ekonómia a manažment, odvetvie financie a oznámením UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia a. s., odvolací súd aplikujúc zásadu voľného hodnotenia dôkazov, nepovažoval uplatnené námietky za opodstatnené. Vyhodnotenie potenciálnej relevancie navrhovaného dôkazu, ako aj prípustnosti jeho vykonania je úlohou a vecou súdu. Odvolací súd dospel teda k záveru, že súd prvej inštancie sa správne zaoberal otázkou pasívnej vecnej legítimácie žalovaného, teda či žalobcom označený žalovaný subjekt bol nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní išlo a to

povinnosti zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu. Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že medzi stranami sporu nebol uzatvorený žiaden právny vzťah a že žalovaný nebol nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, ktorá bola predmetom sporu. Ostatnou odvolacou argumentáciou žalobcu nespôsobilou ovplyvniť rozhodnutie vo veci samej sa odvolací súd preto následne nezaoberal. Na záver poznamenal, že v rámci obvyklej miery opatrnosti si žalobca mal aktívne, s dostatočnou starostlivosťou overiť spoločnosťou prezentovaný charakter investičného programu, nakoľko podcenením či zanedbaním možného rizika pri investovaní, sa aj sám pričínil o znehodnotenie (stratu) finančných prostriedkov. Napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil v súlade s § 387 ods. 1 a 2 CSP. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v súlade s § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovaného v spore (§ 255 ods. 1 CSP).

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej len „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Argumentoval tým, že odvolací súd sa nevysporiadal s viacerými rozhodujúcimi dôkazmi (odborné vyjadrenie č. 2/2019 znalca S.. C., písomné oznámenie UniCreditBank Czech republik and Slovakia, verejná nájomná zmluva, dokument Kairos Technologies Ltd. prezentácia služieb, výňatok z „manuálov“ doložených žalovaným, zmenená výpoveď svedka R.) a jeho argumentáciou, na ktoré v odvolaní poukazoval a ktoré preukazujú iný skutkový stav, ako bol zistený súdom prvej inštancie. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia považoval za vnútorne rozporné a zmätočné, keďže odporuje zistenému skutkovému stavu, hoci odvolací súd žiadne zisťovanie skutkového stavu nevykonával a nebolo možné zistiť, ako dospel odvolací súd k zisteniu odlišného skutkového stavu rozhodujúceho pre rozhodnutie vo veci samej. Dovolateľ poukázal na rozpor v tvrdení odvolacieho súdu týkajúceho sa v uskutočnení prevodu finančných prostriedkov na jeho účet (jeho manželky) zo strany osôb p. Z., p. K. a p. J., ktorý bol dôvodom aj zamietnutia žaloby. Zároveň poukázal aj na existenciu vzťahu medzi stranami sporu. V tejto súvislosti zdôraznil, že nesprávnou aplikáciou normy na právny vzťah zo strany odvolacieho súdu, v nadväznosti na rozsudok súdu prvej inštancie, došlo k nesprávnemu rozhodnutiu vo vzťahu k pasívnej legitímácii žalovaného. Podľa názoru dovolateľa, odvolací súd porušil jeho právo na spravodlivé súdne konanie, keď v celom rozsahu prevzal argumentáciu súdu prvej inštancie o aplikácii ustanovení o bezdôvodnom obohatení, pričom sa nezaoberal skutočnosťou, že na právny vzťah bolo vzhľadom na výsledky dokazovania (pokiaľ by boli pripustené predložené písomné dôkazy a rozhodnutie by nebolo založené iba na preukázateľne nepravdivých výpovediach svedkov), potrebné aplikovať inú právnu normu. Zodpovednosť žalovaného za to, že dovolateľ prišiel o svoje peňažné prostriedky, ktoré nikdy neboli prevedené na účet spoločnosti Kairos Technologies Ltd., mal odvolací súd posudzovať podľa ustanovenia o zodpovednosti za škodu, keďže bol žalovaným uvedený do omylu a žalovaný jeho peniaze použil v rozpore s tým, ako deklaroval. Navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Uplatnil si nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením uvedeným odvolacím súdom. K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP uviedol, že za procesnú vadu konania podľa tohto ustanovenia nemožno považovať to, že dovolateľ sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Z rozhodnutia odvolacieho súdu sú zrejmé úvahy odvolacieho súdu, ktoré ho viedli k potvrdeniu záveru súdu prvej inštancie o tom, že žalovaný nie je vo veci pasívne vecne legitimovaný a že námietky dovolateľa sú neopodstatnené, bez opory v zistenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci. Bol názoru, že skutkové ale i právne závery odvolacieho súdu nie sú zjavne neodôvodnené, preto napadnuté rozhodnutie ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia a konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP. Navrhol dovolanie ako neprípustné odmietnuť. Uplatnil si nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné

odmietnuť.

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

9. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

10. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

12. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

13. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

14. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom *denegatio iustitiae* (odmietnutie spravodlivosti).

15. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019).

16. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolateľ namietal nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý sa podľa jeho názoru nevysporiadal s rozhodujúcimi dôkazmi na ktoré poukazoval, v dôsledku čoho považoval odôvodnenie napadnutého rozhodnutia za vnútorne rozporné a zmätočné. Zároveň nesúhlasil s právnym posúdením vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, ako aj hodnotením dôkazov.

17. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že dôvodom zamietnutia žaloby o zaplatenie 5 062 eur, bol nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v spore, ktorá skutočnosť bola rozhodujúca aj pre procesný postup súdov nižších inštancií pri vykonávaní a rozsahu dokazovania. V konaní bolo nesporné, že žalobca vstúpil do programu Kairos Technologies Ltd. na podnet známej p. Z., ktorá bola jeho informačným zdrojom a ktorá požiadala žalovaného, aby pomohol žalobcovi s registráciou. Žalovaný nebol zástupcom uvedenej spoločnosti, ale len jej zmluvným partnerom, rovnako ako žalobca. Po prevedení registrácie žalovaným, žalobca odovzdal žalovanému finančné prostriedky v sume 5 062 eur v hotovosti, ktoré následne žalovaný odovzdal osobám (p. Z. 2 500 eur, p. K. 880 eur, p. J. 567 eur a p. N. 1 053 eur), ktoré tieto garančné platby zo svojich účtov previedli žalobcovi a jeho manželke. Odovzdanie platieb bolo v konaní pred súdom prvej inštancie a v trestnom konaní preukázané svedeckými výpoveďami, preto odvolací súd tvrdenie žalobcu o opaku, žeby žalovaný za neho platbu garančného poplatku neuhradil, nepovažoval za preukázané. Prevod platieb medzi registrovanými účtami bol systémom Kairos Technologies Ltd. umožnený, dovolený a nebol v rozpore s uzatvorenou zmluvou. Žalobca si sám zvolil spôsob úhrady v hotovosti, preto súdy nižších inštancií námietku žalobcu, týkajúcu sa jeho tvrdenia o nevedomosti o možnosti realizovať prevod cez ďalšie osoby, nepovažovali za dôvodnú a ani za rozhodujúcu pre posúdenie veci samej. V kontexte uvedeného preto považovali dôkazy a to odborné vyjadrenie znalca S.. C., ktorý sa vyjadril k možnostiam existencie „interného účtu“ a k možnostiam prevodu medzi účtami, ako aj oznámenie UniCreditbank Czech Republic and Slovakia z 20. a 21. októbra 2016, podľa ktorého čiastky (dvakrát po 2 530,20 eur) neboli žalobcom (a jeho manželkou) pripísané na účty prijímateľa uvedené vo faktúre, za bezpredmetné. K uvedenému súd prvej inštancie podotkol, že tieto dôkazy by mohli mať opodstatnenie a význam pre posúdenie veci samej za predpokladu, ak by na strane žalovaného vystupovala spoločnosť Kairos Technologies Ltd.. Napokon odvolací súd ustálil, že ani v odvolacom konaní neboli žalobcom tvrdené a ani preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci samej.

18. Nadväzujúc na uvedené dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie odvolacieho súdu uvedené v bodoch 27 až 30 v spojení s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie v celom jeho kontexte (najmä v bodoch 27 až 29), chápaných ako celok v organickej jednote (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), spĺňa náležitosti odôvodnenia vyplývajúce z ustanovení § 220 ods. 2 v spojení s § 393 ods. 2 CSP, lebo zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami, aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Vysporiadanie sa s uplatnenými podstatnými odvolacími námietkami, odvolacím súdom možno považovať za dostatočné aj v zmysle § 387 ods. 3 CSP.

19. Podľa názoru odvolacieho súdu dovolateľ nevytýka žiadne nedostatky v procesnom postupe odvolacieho súdu, jeho nesúhlas s právnym posúdením odvolacieho súdu, nepredstavuje vadu

zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (R 54/2012, sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný právny názor než odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

20. Vo vzťahu k namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu (ne)existencie vzťahu medzi stranami sporu dovolací súd uvádza, že vecná legitímácia je stav vyplývajúci z hmotného práva. Vecne legitimovaným je ten, kto je subjektom hmotnoprávneho vzťahu. Skúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdennej povinnosti na strane žalovaného) je nevyhnutnou súčasťou každého súdneho konania, ktorú súd skúma vždy, aj bez návrhu a aj v prípade, ak ju nikto nenamietá. Odvolací súd, v nadväznosti na rozhodnutie súdu prvej inštancie správne postupoval, keď sa najprv zaoberal okruhom strán sporu, pričom uviedol, že preskúmanie tejto otázky vzťahujúcej sa k vecnej legitímácii je imanentnou súčasťou každého súdneho rozhodnutia. Pokiaľ súd nemá vyriešenú otázku, kto je z hľadiska hmotnoprávneho účastníkom právneho vzťahu, z ktorého sa vyvodzuje návrhom uplatnený nárok, nie je opodstatnené riešenie ďalších otázok, resp. vykonávanie ďalších dôkazov. Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný právny názor než odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

21. Z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vyplýva, že prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci v zásade nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP (R 24/2017). Do úvahy preto neprichádza ani relevantnosť námietky, že odvolací súd nedostatočným odôvodnením rozhodnutia dovolateľovi znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06). Odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizovateľné základné právo strany sporu na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

22. K namietanému pochybeniu v procese obstarávania dôkazov najvyšší súd konštatuje, že pokiaľ súd nevykonal v priebehu civilného konania všetky navrhované dôkazy alebo nevykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nedostatočne zistil skutočný stav alebo nesprávne vyhodnotil niektorý dôkaz, nemožno to v zásade považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strany, čo v súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Predmetná judikatúra najvyššieho súdu bola a je akceptovaná aj ústavným súdom napr. v rozhodnutiach sp. zn. I. ÚS 65/2020, III. ÚS 171/2018, II. ÚS 202/2020, II. ÚS 108/2020, II. ÚS 153/2019, II. ÚS 465/2017, IV. ÚS 511/2020. Zásadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. Z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993; II. ÚS 410/06).

23. K namietanému hodnoteniu dôkazu súdmi nižších inštancií dovolací súd uvádza, že nesúhlas dovolateľa s procesným postupom odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie s hodnotením dôkazov nemožno považovať za porušenie jeho procesných práv. Zásada voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúca z čl. 15 Základných princípov CSP v spojení s § 191 CSP, vyplýva z ústavného princípu

nezávislosti súdov (čl. 46 ústavy) a znamená, že záver, ktorý sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Hodnotenie dôkazov úvahou súdu však neznamená ľubovôľu, lebo hodnotiacia úvaha musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a vykazovať funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania. Výsledky hodnotenia dôkazov sú súčasťou odôvodnenia rozhodnutia, v ktorom súd stručne, jasne a výstižne vysvetľuje, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a pod.

24. V preskúmvanej veci hodnotiacia úvaha súdov zodpovedá zásadám formálnej logiky, vychádza zo zisteného skutkového stavu veci a z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnym posúdením. V tejto súvislosti dovolací súd napokon poznamenáva, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie (§ 442 CSP), v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižších inštancií, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania, vrátane nesprávneho vyhodnotenia niektorého dôkazu. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP; v preskúmvanej veci však dovolací súd takúto vadu nezistil.

25. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel teda k záveru, že z procesného postupu súdov nižších inštancií nevyplýva, že by konanie bolo zaťažené vadou zmätočnosti, ktorá by mala mať za následok porušenie procesných práv dovolateľa v takej intenzite, že by bolo možné konštatovať porušenie jeho práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, preto prípustnosť a ani dôvodnosť dovolania z tohto dôvodu nie je daná. Dovolanie preto odmietol v súlade s § 447 písm. c) CSP.

26. O nároku na náhradu trov dovolacieho dôvodu dovolací súd rozhodol v súlade s § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovaného v dovolacom konaní, vyplývajúcou z § 255 ods. 1 CSP, ktorému priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi v plnom rozsahu. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.